הלכות שבת סימן שכח

באר הגולה

ם שם ל"ד ברייתה ע שם בגמרחם שם צ שם ק שם קי"ח ברייתה הרמב"ם בפ' ב"ות בפרק כ"ב דשכת תוספתה ב כ"ב

יעמיר הרם (צב) אבל לא בחומץ מפני שהוא חוק ויש בו משום רפואה ואם הוא (צג) מענג ג שס קמ"ו משנה : היין לו כמו החומץ ואסור: ל (צד) ימי שנשמטה פרק ידו או רגלו ממקומו לא ישפשפנה יבה בצונן שוה: רפואתו אלא רוחץ כדרכו ואם נתרפא נתרפא: לא סצפורן שפרשה וציצין שהן רצושות דקות שפרשו מעור האצבע סביב הצפורן (צה) אם פרשו רובן עכלפי מעלה משנה וכדמפרש לה בי וסצערות אותו (צו) להסירן ביד מותר בכלי פשור אבל אסור (צז) לא פרשו רובן ביד פשור אניי ר גרטת ל"ו בל אכור בכלי (צח) חייב חטאת פופירש"י כלפי למעלה כלפי ראשי אצבעותיו צור"ת פי' ההיינו בי הנוף וצריך לחוש (צמ) לשני הפרושים : (כב (ק) קהחושש בשיניו (כד) (קא) לא יגמע מה"ם ש כתונות ב) בהם חומץ ויפלום אבל מגמע ובולע או מטבל בו כדרכו יהחושש בגרונו (כה) (קג) לא יערענו ס' והכיחו הר"ף בשמן (ט) אבל (קה) בולע הוא שמן ואם נתרפא נתרפא: לג (קו) שגונח מותר (כז) לינק לב מהבהמה (קו) דבמקום צערא לא גזרו רבנן (קח) חוי"א שאם אין לו אלא צער של רעב ח תוספות כינמות לב מהבהמה (קו) דבמקום צערא לא גזרו רבנן (קח) חוי"א שאם חלב מדריה לתוך הכום או וסמ"ג א ש"ל נשס משור (כח) לינק מהבהמה (קי) בשבת: כד אלא תיקל אשה חלב מדריה לתוך הכום או וסמ"ג א ש"ל נשס הוך הקרירה * (קיא) ותניק את בנה : לה במותר לאשה (קיב) לקלח מהחלב כדי שיאחוז התינוק

באר היטב

(כה) לא יערענו . פי' שישהא השמן בפיו דמוכח מילתא דלרפואה עביד ואפילו ע"י אניגרון אסור ב"י בשם הרמב"ם: (פו) אבל בולע. ואם אין דרך הבריאים לבלעו אסור מ"א: (כו) לינק . שוה דוקא רפוחתו: (כה) לינק. עמ"ח:

באור הלכה

דהוא כמו לפורן שפרשה רובא דתו לא יניק מהגוף כ"כ הפמ"ג וכתו"ש אין סובר כן ומרש"י שהביא הפמ"ג אין מוכרח דאפשר דמיירי דלא חיסר מהעור כק שקלף העור ללד מעלה] דכיד אין דרכה בכך ואפ"ה אם להוליא ליחה מותר אכל מת"א ש"א סק"ו ופה כט"ו אות כ"ג משמע דמשום לערא לא הוי שרינן שכות כדרכו וא"כ מה שאנו מתירין כשהוא להוליא ליחה הוא רק ביד ולא ככלי [פת"ג]: * ותביק את כנה . עיין כפת"ג דלחלוב מאדם לתוך כלי יש כו איסור דאורייתא משום מפרק ואסור בשביל חולה שאין כו ככנם אם

ל גב ידו ורגלו מותר כמ"ם ס"ו: (כג) ומלטרות. ואם אין ערות אותו אסור אט"פ שהם כלפי מעלה: (כד) לא יגמע. "ש שאסור לומר לא"י לעשות לו דבר ר"ן. ופשוע שלא מיירי כאן ה במיהוש בעלמה חבל חם יש לו לער גדול מחמת הכחב ובשביל : נחלש שאר הגוף שרי לעשות כל הרפואות כדלעיל ס"ג ט"ז:

משנה ברורה

י שהיה ההכחה ע"י ברזל כבר מכוחר לעיל בס"ו וז' דהוח כלל מכה שיש בה סכנה ומחללין עליהן את השבת: (צב) אבל לא חומץ . וכ"ש ביין שרף [ח"א] : (צג) מעונג . שעור בשרו רך וב) וכל דבר שהוא חזק קלת קשה לבשרו ולומת ומרפא: (צד) מי :שמטה וכו'. דהיינו שילא העלם מפרק שלו [רש"י] ועיין לקמן שמ"ו במה שנכתוב שם במ"ב: (צה) אם פרשו רובן. בליפורן יינו רוב ליפורן ובלילין כתב הפת"ג איני יודע רוב זה מאין

תהיל ואפשר דהיינו כל שדרך בני אדם לקלוף שם אם נקלף הרוג ממנו כתלוש דמי: (צו) להסירן ביד מותר . דכיון שפירשו רוכן עג) קרובין לינתק וכתלושין דמיה הלכך במקום לערה לה גזרו רבנן כשהוה מסירו ע"י שינוי דהיינו בידו ולריך ליזהר שלה יוליה ם [פמ"ג]: (צו) לא פרשו רובן . ה"ה (עד) דאפילו לא פרשו כלל פטור ביד דאין דרך לחלוש ביד ונקטיה לאשמועינן דאפילו זה אסור: (צח) חייב חטאת. דהוא תולדה דגוזו ועיין לקמן בסימן ש"מ בבה"ל: (צמ) לשני הפירושים. ולכן אפילו פירשו רובן סור ליטלן אשילו ביד: (ק) ההושש בשיניו. ואסור לומר לא"י לעשות לו איזה דבר דלרפואה ואפילו דבר שהוא רק משום שבות יון שהוא רק מיחוש בעלמא אך אם יש לג לער גדול מחמת הכאב ובעבור זה נחלש כל גופו מותר לעשות על ידו אפילו מלאכה אורייתא וכדלעיל כס"ג וע"ש בהג"ה: לקא) לא יגמע וכו'. דמוכח מלתא שהוא לרפואה (עה) ואפילו לשהות ואח"כ יבלע אפור: קב) בהם חומן . וה"ה יין שרף ג"כ דינו כמו חומן אך במקום לער גדול אפשר לסמוך ביי"ש דמותר לשהותו בפיו ולכלוע אח"כ ח"ה]. עוד כתב דה"ה דאסור ליתן על השן נענעלי"ך או שפיריטו"ם וסובין חמין דכ"ז מוכה שהוא לרפואה אם לא דכאיב ליה טובא מצטער כל גופו וכדלעיל בסי"ו [ח"א] ועיין שם לעיל דע"י ישראל מותר דוקא ע"י שינוי אך הח"א מסיק שם דאם א"א בשינוי מותר לא בשינוי: (קג) לא יערענו. פי' שישהה השמן בפיו (עו) ואפילו אם יבלע לבסוף דמוכחא מילתא דלרפואה עביד וכ"ש אם יפלענו עד) ויש מתירין כשבולעו לבסוף: (קד) בשמן. ואפילו (עה) אם נותן השמן לתוך אניגרון [הוא מי סלקא] אסור: (קה) בולע הוא מן. ויש אוסרין בזה ומסיק המ"א דתלוי הכל לפי המקום והזמן דאם אין דרך הבריאים לבלוע שם שמן באותו מקום אסור כמ"ש שיף ל"ו: (קו) גונה. מכאב לבו שרפואתו לינק חלב רותח מהבהמה: (קו) דבמקום לערא וכו'. היינו דאף דעיקר חליבת בהמה הוא מדאורייתא משום מפרק דהוא תולדה דדש וכמו שכתבנו בריש סימן שכ"א (עט) מ"מ בזה שהוא ע"י יניקה דהוא רק כלאחר . לא הוי רק אישור מדרבנן והתירו בזה ואף דקי"ל דבכל חולי שאין בו סכנה אומר לא"י ועושה הכא שאני דרפואה שלו הוא לינק שלמו (כ"ו): (כה) ני"ל שחם וכו'. החי לשון י"א חין מדוקדק דמשמע דלסברא ראשונה מותר בשבת אפילו משום לער רעב ובאמת ז הזכירו דבר זה כלל ואפשר דלדידהו אפילו ביו"ע אסור בזה אלא דין בפ"ע הוא דיש פוסקים שמחלקים בין שבת ליו"ע לענין נר רעב וכתב הב"ם וח"ר דהלכה כהיש חומרים: (קש) חבור לינק. דדוקה משום לער חולי התירו הכל לה בזה דהוה עכ"פ מפרק אחר יד: (כי) כשבת. אבל ביו"ם מותר (פ) אם אין לו א"י להלוב על ידו . ואם יש לו מאכל להלוב בו אסור לינק בפיו גם ז"ם אלם יחלוב לחוך החחבל כמ"ם סימן חק"ה: (קיא) וחניק וכו'. משום מפרק: (קיב) לקלח מהחלב. לתוך (פא) פי התינוק: דלים

שער הציון ב) כין: (פנ) כפיי: (פד) נמרא שם כחכמים: (פה) דמדמם לה להא דמכואר 'לקמים גכי שמן דכתוספתא מתניא גכי כדדי: (פו) כן מוכח מהמיא יב באיר פים: (פו) פיין בם כאיר וסכיאו ג'כ כחיא: (פח) מיא ואיר: (פט) גמרא: (פ) מיא: (פא) שכין בם כאיר וסכיאו ג'כ כחיא: (פח) מיא ואיר: (פט) גמרא: (פ) מיא: (פא) שכין בם כאיר וסכיאו ג'כ כחיא: (פח) רכם לבופה היכ לדיך ספתה פל מה התירו כוה ומה שמשמש מהתו"ש דלחלוב מחדם אסילו לתוך כלי לה הוי כיא משרק כלהאר יד דגבי אדם אין דרך